

Előfizetési árak:
 Egész évre 30.— Ft
 Félévre 15.— „
 Negyedévre 7.50 „
 Egy hónap 1.— „
 Egyre szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 tül.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVUPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Főpiaz, a város-
 házzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábolj per-
 soronként 5 krajár-
 számítottak.

Külügyi konzolidáció.

Debreczen, november 23.

Az alkotó államférfiu lendü-
 letessége, az öntudatos diplomata
 szókimondása, az erélylyel páro-
 sult őszinte békeszeretet és a for-
 mának oly világos határozottsága,
 mely a monarchia közös minisz-
 tereit nézve Andrássy Gyula óta
 csakugyan párját ritkítja — e be-
 ceses tulajdonságok összesége jel-
 lemzi és teszi értékessé Golu-
 chowski Agenor gróf külügyi
 beszámolóját.

„Felséged kormánya ebben az
 esztendőben annyi okosat csele-
 kedett, hogy nehéz dolog róla még
 okosat írni.“ Falk Miksának ez a
 mondása talán fölment minket
 attól, hogy részletesebben foglal-
 kozzunk a miniszter nagyhatású
 beszédével, melynek bő kivonatát
 lapunk különben is már közölte.
 Csakis egyetnást, a mi bennünket
 magyarokat kiváltképen érdekel
 s amire a külügyminiszter nyo-
 matékkal rá is mutatott, óhajtunk
 e helyütt külön kiemelni.

Ilyen első sorban a Kelet
 állapota. Erre nézve Goluchowski
 gróf mindnyájunk örömeire kije-
 lentette, hogy az európai koncert
 a tűzpróbát kiállotta. Kiállotta oly
 mértékben, hogy immár nagy-
 súlyu tényezőnek mondható a ke-
 leti viszonyok szabályozásában.
 „Igenis vivmány a szó szoros

értelmében és a XIX. század vég-
 szakának becsületére válik, hogy
 sikerült oly eszközt kipróbálnia,
 mely keleti kérdések dolgában oly
 hathatósan bizonyult és talán a
 jövőben is (a krétai bonyodalom-
 hoz) hasonló konstellációk közt
 nem kevésbé üdvösnek fog bi-
 zonyulni.“

Az orosz birodalomhoz való
 viszonyunkban a jóbarátság ör-
 vendetes kifejtéséhez jutottunk
 el. „Meggyőződhetünk, hogy alap-
 jában semmi oly differenzia nem
 létezik köztünk, melyet némi jó-
 akarat mellett ki nem lehetne
 egyenliteni. Oroszország éppen úgy
 mint magunk a Balkán szigetén
 való hódítás minden gondolatát
 határozottan elutasítja s szilárd
 az elhatározás, hogy az egyes
 Balkán-államok függetlensége tisz-
 teletben tartassék.“ Magyarország
 ujabbkori keleti politikájának
 kvintesszenciája jut e szavakban
 megbízható alakban kifejezésre.

A hármasszövetség áldásos ha-
 tásáról szólni, már szinte szósza-
 porítás. E szövetségnek köszöni
 monarchiánk a maga nagy súlyát
 kifelé, valamiként befelé a magyar-
 osztrák dualizmus képezi a kettős
 birodalom szilárdságának alapját.

A dákoromán agyarkodóknak
 is szól egy érdekes és fontos
 passzus. „... Románia komoly
 mérvadó politikai körei, bármily
 pártirányhoz tartoznak különben,

a köztünk fennálló baráti viszony
 ápolásában professzionátus bujto-
 gatók által magukat megzavarni
 nem engedik.“ Ehhez sem szük-
 séges bővebb magyarázat.

Szó a mi szó: a külügymi-
 niszter expozéja nekünk magya-
 roknak elejétől végig rokonszen-
 ves, bizalmat keltő. A béke és a
 nemzetközi érintkezés őszintesége
 uralkodik benne mint vezérlő
 eszme. Hathatós kiegészítése a
 multheti trónbeszédnek. A beszá-
 moló végén a jövő század ural-
 kodó eszméiről mond nagyönis
 figyelemreméltó dolgokat. Ezek
 az eszmék Goluchowski gróf sze-
 rint merőben közgazdasági ter-
 mészetűek lesznek. A biztosított
 világbéke ott is meghozza a gaz-
 dasági fellendülést a hol ma még
 csupa nehéz küzködés az élet.
 Bánk magyarokra nézve ebben is
 rejlik egy mély tanulság.

Törekedjünk a nemzeti és a
 gazdasági erősböedésre. A Bánffy-
 kormány aerájához mindkét téren
 már eddig is nevezetes, elenyész-
 hetetlen sikerek fűződnek. Ne
 kockáztassuk ezeket haszontalan
 párt villongásokkal, ezáltalán ve-
 szekedésekkel. Minden csak tőlünk
 függ. Hiszen a külügyi konzoli-
 dáció is mindenkép csak segítsé-
 günkre van a nemzeti ideálok
 elérése körül.

TÁRCSA.

A spirítizmusról.

Egy esodálatos lap fekszik kiterítve
 előttem. Most indult első útjára a fővá-
 rosban. Címe: „Rejtelmes világ“. Heten-
 ként jelenik meg s főszerkesztője báró
 Mikos János, aki ugy látszik, ráér ex-
 travagantiákkal is foglalkozni. Ez a 6
 flóresért kapnató lap spirítizma közlöny,
 a szellemvilággal, a meghaltak lelkeivel,
 szellemidézésekkel foglalkozik. Aki gyö-
 nyörködik a humbugokban, ám rendelje
 meg. Mulatni mindenesetre lehet rajta.
 Hanem akik félnek az anyós-szellemeknek
 még papiron való megjelenésétől is: azok-
 nak nem ajánlom.

A lap dicsekszik vele, hogy hazánk-
 ban a főurak és hölgyek között, tehát az
 előkelő osztályokban igen sokan foglal-
 koznak ma már szellemidézéssel; ami azt
 mutatja, hogy az előkelőbbek ráérnek
 ilyen passziók kielégítésére is.

Nincs is ez ellen elvégre semmi ki-
 fogásunk; hanem ott a fővárosban nyo-
 morgó és éhező szegény társadalmi osztá-
 ly igen jó neven venné tőlök, ha most
 az általános inség küszöbén, szellemidézés
 helyett *kenyér-idézéssel* foglalkoznának.
 Ille nék is attól az előkelő világtól, többet
 is használnának a társadalomnak vele,

mint ilyen: nesze semmi, fogdd meg jól
 féle dolgokkal.

Az ismert író és parlamenti szónok
 Hock János r. kath. lelkész ur is ott van
 a szellemidézők táborában; valamint *Ga-
 bányi* Árpád az ismert színész is. Ezek
 az illusztris urak tehát a szellemekkel is
 jóllaknak.

Hogy milyen közkedveltségnek ör-
 vend a szellemidézés más országokban is,
 a dolog megvilágosításul dicsekedve em-
 liti fel a lap, hogy Amerikában több mint
 10 millió egyén foglalkozik e sporttal.
 Hát hiszen fogadjuk el e nagy számot
 biztos adatnak, csak azt igazolja ez is,
 hogy Amerika csakugyan a humbugok
 hazája.

Hogy malatságos dolgokat is közöl
 e lap, elég legyen megemlíteni: a szellem-
 jelentkezéseket, azoknak beszédeit; sőt
 közli a szellemek *kézírásait* is. Azzal
 azonban adós maradt, hogy stenografice
 tudnak-e írni a szellemek? Egy helyt p.
 o. a szellem biztosan megmondta, hogy
 egy urinőnek aranyóráját ki esente ki a
 zsebéből és hogy hol van az eltulajdoni-
 tott óra. No hiszen jaj most már nektek
 Affendakiszok és konsortesei! Nincs többé
 Eldorádó számotokra a fővárosban! Egy
 másik szellem pedig egy bekormozott
 papirlapra *rátengerelt*, ott hagyván nyilván
 látható manu propriáját. Egy alkalommal

meg magának a nagy Napoleonnak szel-
 leme jelent meg és saját kéziratát hagyta
 hátra. Több esetben pedig kopogtak a
 szellemek s olyan zajt ütöttek, mint akár-
 csak az osztrák képviselőházban; csak a
 pofozkodás maradt el, mert a szellemek
 bámulatos egyetértésben élnek.

Ossze vissza forgattam a fura lapot,
 de azt magyaros észjárásommal sehogy
 se tudom kivenni, hogy miként *jelentkez-
 nek* hát tulajdonképen a szellemek?
 Annyit világosan megmond, hogy az asz-
 tallal nagy zajt csinálnak. De hogy mi-
 képen közlik gondolataikat, hallhatóan
 beszélnek, vagy csak fülbesugnak (Hock
 urnak bizonyára gyónnak) hogy magya-
 rul beszélt-e, irt-e a nagy Napoleon, vagy
 pedig az anyanyelvén...? Erre nézve nem
 nyerünk semmi nemü felvilágosítást. Ugy
 látszik azonban, hogy nem is minden
 ember hallja meg beszédeiket, mert köz-
 vetítőre van szükség. Nem is mindenki
 képes meglátni a szellemeket, mert ahhoz
 különös látási adomány kívántatik meg.
 Hock ur sem látta a nagy Napoleont,
 csak *társai*. Ott volt pedig ő is a klub-
 ban, midőn a nagy imperátor megjelent
 és irt. Az állítja a lap, hogy a kezeirása
 nála is van. Bizonyára a reverenda zse-
 bében. Szabad legyen azonban azt a kér-
 dést megkockázatnunk, hogy mivel irt
 és mire irt? Irónt, vagy pennát legalább

- **A flumel ügy.** Tegnap érkezett Fiuméba a belügyminiszter rendelete, melylyel a kormányzó helyettes utasított, hogy a leköszönt rapprezentanzatagok helyére beválasztandó községi képviselők megválasztása iránt haladéktalanul intézkedjék. Gaál Gábor h. kormányzó e rendelet vétele után rögtön átvette az ügyek vezetését és a választások kiírására nézve megteremtette a kellő lépéseket. Nehány reggeli lapnak szenzációs jelentésével szemben, hogy vasárnap éjjel a magyar ezimert és magyar zászlót Fiumében meggyalázták, azt táviratozzák, hogy a város akkor este és éjjel teljesen nyugodt volt.

- **A magyar mise.** A magyar liturgia ügyében a „Magyarország” állítólag a legilletékesebb helyről olyan értesüléseket kapott, amelyek enyhíteni célozzák a Máriának a magyar érzelmű róm. kath. istenítiszteletekben volt hatását. A magyar mise ügyében kelt legutóbbi római szentszéki döntvény még nem utolsó szava Rómának, így kezdődik az információ. Ez ügyben újabb fordulat várható. A döntvény különben nem is mostani kelte, mert azt április 30-án adta ki még a római szentszék. Nem is XIII. Leó pápa írta azt alá, hanem a Propaganda de Fide Congregatio nevében Ledohovszky kardiális, a hirneves lengyel bibornok. És nem is mostanában érkezett meg ez Rómából, hanem május hó első hetében, midőn inkább utmutatás gyanánt, mintsem parancsként küldték meg azt a két görög katolikus püspöknek Ungvárra és Eperjesre. Kihirdetve sem most lett, hanem a nyáron. Mostanában pedig semmiféle ilyenü dekrétumot nem küldött szét Róma. Alapítván tehát az a hír, hogy a pápai leiratban Pirczak és Vály püspök megvannak dorgálva azért, mert pártolták a magyar mise ügyét. És a szóban forgó dekrétum sehol egy betűvel sem említi azt, hogy a magyar liturgiákat és misekönyveket meg kell égetni. Ez teljesen légből kapott állítás. Az sem áll, hogy a dekrétumot a magyarok elleni gyűlölség vezeti. Sőt az egészen a hangján a legnagyobb rokonszenv ömlik át a magyarokkal szemben. A liturgia ügyében hozott legutóbbi határozatot különben egyedül csak Róma szigorú konzervatizmusára lehet visszavezetni. Róma ugyanis egy élő és így folyton fejlődő nyelvnek sem engedélyezi ma már a liturgia fordítását

és használatát; mert a mult tapasztalatain okulva, azt látta be, hogy ez legtöbb helyen hitszakadásokra vezetett. A horvátok számára sincs engedélyezve speciális horvát mise.

A debreczeni színészet 100 éves jubileuma.

Debrecze, nov. 22.

Tekintetes választmány!

Azon megbízására, hogy javaslatot adjunk arra nézve, micsoda feladatok várnak a debreczeni Csokonai-körre a debreczeni színészet száz éves fennállása megünneplése körül, javaslatunkat tisztelettel a következőkben terjesztjük elő:

Felteslegesnek tartjuk annak bővebb fejtegetését, hogy a br. Wesselényi Miklós és a minden ízében magyar érzelmű erdélyrészi főúri rend pártfogása alatt működött erdélyi magyar színjátszó társaságnak a királyhágón innen eső országrészre éppen szeretett városunkban Debreczenbe történt legelső kiszállása, szereplése művelődéstörténeti, különösen pedig édes anyanyelvünk fejlesztése lévén a magyar színművészet nehéz küzdelmekkel teljes életében olyan fontos, bátran mondhatjuk korszakot nyitó eseményt képez, hogy annak századik évfordulóját megemlékezés, ünnepélyes megemlékezés nélkül feleltük nyomtalanul elszuhanni ne engedhetjük.

Bizonyosan ez a felfogás vezérelte a Csokonai-kör mélyen tisztelt Választmányát is akkor, amidőn minket tisztelettel alulírottakat javaslatteletre hívtak fel. És mi magunk is e nevezetes évforduló nemzeti mutovomunktól átszótt nagyfonságának tudatában indítványozzuk, hogy a Csokonai kör, mint a debreczeni társadalomnak kulturális mozgalmak terén irányadója, vezetője s így — szerénytelenség nélkül mondhatjuk — hivatott képviselője a városi hatósággal egyetértve, közös erővel készítse elő, vigye keresztül a Debreczenben első magyar színelőadás századik évfordulójának illő megünneplését.

A városi hatósággal egyetértve. Mert Debreczen város nagyérdemű magisztratusa volt kezdettől fogva az a bőkezű pátrónus, a ki miként az édesanya kisedét, akként vezette kéznél fogva, szerető gondossággal gyermekkorát élő nemzeti színészetünk szárnyabontogató gyöngye

Muzsáját s aki a színészetet lassankint megkedvelő társadalom mellett száz év óta jó és balsors között, buzgósgában és jó teteményekben mindig kifogyhatatlan vala, miként a sareptai özvegyasszony korsójában a bibliai olaj.

Az elsőség tehát a száz éves ünnepély rendezésénél kétségtelenül a városi hatóságot illeti, melynek kebelében — mint magánuton értesültünk — különben is foglalkoztak már az ünnepelésre való készülés eszméjével. Más oldalról nem vitatható el a társadalomnak, illetőleg az azt képviselő Csokonai-körnek azon joga, hogy az ünnepély rendezéséből ő is kivegye természetszerűleg megillető részét s közreműködjék az ünnepély sikere, fénye biztosítására. E pontnál lép előtérbe ama kérdés, micsoda szerep vár hát a Csokonai-körre a debreczeni színészet száz éves fennállásának megünneplése körül?

Nem akarunk legkevésbé is elibe vágni a Tekintetes Városi Tanács elhatározásának az által, hogy ha már ezuttal megkíséreljük összeróni azt a keretet, a melyhez alkalmazkodva, az ünnepély rendezésének két irányadó tényezője: hatóság és társadalom, — a nagy eseményhez méltó ünnepet szentelhet a jövő év folyamán. De az ügy érdekében, mely végre is gyors cselekvésre készítet és ha nem akarunk fél munkát végezni, ki kellett terjeszkednünk az ünnepély azon részeire is, amelyek szorosabban véve a nemes város elhatározásától és áldozatkészségétől függenek.

Szerény nézetünk szerint az ünnepélyre legalkalmasabb időpont a jövő évi szeptember vagy október hónapja lesz, — talán éppen az a nap, amelyen a nyári vándorlásból újra hazatérő színtársulat először mutatkozik be az új idény kezdetén. Igaz, hogy ezen idő nem esik szorosán össze a századik évfordulóval. Ugyde figyelembe kellett vennünk két döntő erejű körülményt. Augusztusban a művelt debreczeni társadalom számbamenő része falusi birtokban, nyaralókban, fürdőkben üdül, s maga a színtársulat is vagy szünetidőn pihen, vagy vidéken működik. Ez kétségtelenül érezhetően hátrányosan befolyásolná az ünnepély sikerét.

Kivánatos az ünnepély elhalasztása azért is, mert időt kell nyernünk az előkészületekre, melyek, ha ugyan javaslatunk szerencsés lesz a tekintetes Választmány és városi Tanács tetszésével találkoznunk, máris némi késedelmet szenvedtek.

látni kellett volna a kezében, a mint mozgott az. De erről szó sincsen. A szellemek — úgy látszik — nagy előszere-ttel főként a pápistáknak jelennek meg. Az eretnekeket kerülik. Per amorem Dei! mit is keresnének az elkárhozott lelkek társaságában?

Azt is kibetűzhetjük a lapból, hogy a szellemek is anyagból vannak összegyurva; csak hogy igen finom anyagból. Hasonlítanak a test alakjához. Eleinte nem mernek messze távozni földi lakóhelyektől. Valószínűleg a vasutaktól iróznak. Hanem a nagy Napoleon nem biában járt erre mi felénk; nem hiában járt be sok országot, világot... Ő már elég merész hozzánk is el-ellátogatni. A mi nem is csoda. Azt jól tudjuk, hogy ő nem vetette meg életében a szép nemet. Magyarországon pedig sok szép nő van. Jól esik szellemének ezeket halála után legalább felkeresni. Mert azt elgondolhatjuk, hogy a szellemidézők táborában vannak a szép asszonyokból is elegendő!

Czéljok ezeknek a szellemidézőknek először is az, hogy az emberiséget demonstrative győzzék meg a szellemvilág létezéséről, a mit se a tudomány, se a bölcsészet, se a vallás meg nem tehetett. Csak hogy be kell látniok azt, hogy az ő tudományok sem tud semmi kézzel

foghatót felmutatni, mert azt mégis kétkellem, hogy a Hoek ur reverendája zsebében levő kézirat esakugyan a Napoleoon szellemétől származott volna.

A másik — nyíltan bevallott — czélja a spiritizmusnak az, hogy a vallásosságot és erkölcsiséget erősebbé tegye. Azt mondják nevezetesen, hogy az ember lételének eredetét, okát, végezlőjét némely vallásalapítók már megfejteni törekedtek, de nem voltak képesek kielégítő eredményt felmutatni. Tehát maga az Idvezítő, a nagy vallásalapító sem tudott „kielégítő” eredményt felmutatni? Nem tudom mit szól ehhez Hoek urnak a felletes püspöke?!

Drasztikusabb módja azonban a vallásos hit megerősítésének az, hogy rendszerökbe materializmust és buddhizmust is belekevernek. Beszélnek nevezetesen boszorkényokról, a kik szintén szellemek képeben jelennek meg, a kikkel tehát ezek atyafiságos összeköttetést tartanak fen bizonyára. Említenek csodatevő fakirokat, akik élve eltemetették magokat, hetekig, éhen-szomjan voltak elzárva, és mégis éltek és akik a megóztatott mag elhintett porát pár óra alatt kikelesztették sat. És még hozzá teszem azt is, hogy olvastam olyan fakirról, a ki összeapritotta magát és néhány nap mulva

újra fejtámadt. Ezt próbálja csak után-csinálni báró Mikos főszerkesztő ur!

Hanem nekem mint református embernek egy kis kifogásom van ám a szellemidéző urak ellen. Egy csöpp tekintettel sincsenek a mi hittanunkra. Mind-egyre az érdemből való megigazulást hirdetik, a hitre pedig semmit sem építenek.

Bliktri nekik a biblia is, mely pedig Mózesnél nyíltan mondja: „Ne talátszék te közötted halottaktól tudakozó.” Hoek urnak talán elég tekintély a szentírás?!

Ha azonban a fővárosi magyar királyi rendőrség megtűri mind ezen dolgokat, állam-biztonsági szempontból ez ellen kifogásunk nem lehet.

Hanem azt már a szellemeknél perhorreskáljuk, hogy némelyek közülök illemtelen, neveletlen magaviseletűek; sok bolondságot csinálnak, nagy zajt ütnek, mint Gabányi urnál is; no meg olyan neveltséges módon: fiókban jelentkeznek és ott kolompolnak is.

Vége van egy kis kifogásunk a szellemidézőknek hittani, erkölcsi és bölcsészeti álláspontja ellen is. Egészen bizonyosak affelől, hogy a világ öröktől fogva létezik, a mi pedig nem olyan nagyon bizonyos. Azt mondják, hogy el-

Mindezeket megfontolás alá vévén, az ünneplésre nézve a következő négy főalkotó rész megvalósítását javasoljuk:

1. *Irassék meg a debreczeni színészet 100 éves története.* A hátralévő 9—10 hónapot e körülbelül 10 nyomtatott ivre terjedhető munka elkészítésére elegendő lenni véljük, annyival inkább, mert *Géresi Kálmán* tankerületi főigazgató ur, körünk egyik alelnöke önmaga felajánlotta készségét annak megírására, föltétlenül csak azt kötvén ki, hogy segítő társat adjon melléje az ünnepély rendező bizottsága. Szerkesztő társul az 6 nyilatkozata szerint alkalmas volna a városi közlevéltár valamelyik tisztviselője, miután a feldolgozandó anyag jelentékeny részét a közlevéltár fogja szolgáltatni.

2. *Tartson diszülést a Csokonai-kör az ünnepély napján.* E diszülés főtárgyát a színészet történetének, illetőleg az ebből készitendő kivonatnak felolvasása képezni.

3. *Jelöltessék meg emléktáblával a vármegyeháza,* a régi Fehérlő szálloda épülete, mint amelynek udvarán tartották az első magyar szinelőadást 1798. augusztus 11-én.

4. *Rendeztessék diszelőadás a színházban.* Ennek tárgyául igen alkalomszerűnek látszik ugyanazon darabnak felelevenítése, melyet százévvvel ezelőtt játszott debreczeniek elődeink mulattatására az erdélyi magyar színjátszó társaság. De minthogy épen a legelső darab ezimét máig sem sikerült kikutatni a történet nyomozásnak, — ezt a tervet elejtettük. Olyan szindarab egyveleg összeállítását ajánljuk tehát, a melyben képviselve van a magyar szinirodalom minden főága vagy olyant, amely nemzeti szinirodalmunk fejlődésének történetét fejezi ki. Mind-egyik szindarabból egy-egy felvonás, vagy jelenet kerülne csupán színre. A szereplők természetesen a debreczeni szintársulat tagjai lennének. Azonban az ünnepély értékét, színvonalát, az előadások érdekességét — úgy véljük — nagy mértékben

vége az elkárhozott lelkek is idvezülnek, ami megint nem olyan bizonyos. — Az univertálitást is ezt hirdetik. — Azt is mondják, hogy a gazdagnak már itt e földön meg van *menyiei boldogsága.* Ez először is nem keresztyén felfogás, aztán meg nem is igaz; sok gazdag ember példája meghazudtolja az állításukat. Azzal pedig, hogy azt hirdetik, hogy még a leggazdagabb ember is csak *kevesen* tud segíteni, a könyörülő felebaráti szeretetre nem nagyon lelkesítik fel a dussgazdagokat, sőt a tétlen közönyösségre tanítják őket.

Csodálatos jelensége korunknak, hogy most a XIX. század hanyatló végén, — mely század a tudomány és műveltségben óriási előhaladást tett, — ilyen kifelezamodott észjárású emberek akadnak még azok között is, a kik állásuk és hivataluknál fogva arra volnának rendeltetve, hogy a valódi műveltséget terjeszték mindenfelé!

Különben a kik érdeklődnek az efféle extravagantiák iránt, ajánljuk e lapot olvasgatás vegett. Most a téli időben, majd a kandaló tüze mellett, ráérünk ilyen kacagató históriákkal is foglalkozni.

—k.

fogja emelni, ha közreműködésre felkérjük azon országos hírnevű színművésznöket és színművészeket, a kikre vagy debreczeni származásuknál fogva, vagy mert a debreczeni színpadon aratták első diadalikat, mindég büszkeséggel gondolunk. A disz előadás alkalmi Prologgal kezdődnek. A Prolog megírására szívesen ajánlkozott dr. *Kőrösy Kálmán* helybeli ügyvéd, a ki már más alkalommal is szép eredménnyel felelt meg hasonló megbízásnak.

Az ünnepély sorrendjének részletes megállapítása a minél előbb összeállítandó rendező bizottság feladatául volna fenn tartva, a felmerülő költségekről való gondoskodással együtt.

Ezekután nekünk nincs egyéb tenni valónk, csak az, hogy tisztelettel javasoljuk a Csokonai-kör Tekintetes Választmánának:

Méltóztassék átiratban megkeresni a tekintetes városi Tanácsot az iránt, hogy elfogadván a Csokonai körnek a debreczeni társadalom nevében felajánlandó erkölcsi és szellemi támogatását, a debreczeni színészet százéves története dicsőségteljes fennállása méltó megünneplésének rendezésére küldjön ki bizottságot, a mely a kör hasonló megbízással ellátandó kiküldöttével, egy szintén a városi színházi bizottsággal és a szinigazgatókkal egyetértve az ünneplés előkészítését minél előbb munkába vegye és azt az országos jelentőségű eseményhez méltó igyekezettel és sikerrel rendezze.

Kelt a Debreczenben, 1897. november hó 13-án tartott küldöttségi ülésből
Puky Gyula biz. elnök. *Géresi Kálmán*, *Könyves Tóth Kálmán*, dr. *Bartha Béla* biz. tagok. *Zoltai Lajos* a bizottság jegyzője.

Ipari szakiskola Debreczenben.

— A kereskedelemügyi miniszter leirata. —
Debreczen, nov. 23.

A kereskedelemügyi miniszter hamarosan írásba is foglalta azt a választ, amelyet az e Ló 10-dike körül *Komlóssy Arthur* főjegyző vezetése mellett nála járt küldöttségnek az ipari szakiskola felállítására nézve szóval adott. A november 15-én kelt leirat a legteljesebb elismeréssel szól Debreczen város közönségének az ipari szakoktatás terén közel egy század óta tanusított áldozatkészségéről, ipari fejlettségéről és kívánságának jogosult voltáról. Méltányolni is fogja Debreczen törekvéseit. Azonban sokféle tekinteteket és érdekeket tartozván mérlegelni és figyelembe venni, — az ipari szakoktatás fejlesztésének ily módon megállapított sorrendjében Derecent kénytelen hátrább helyezni és csak a közellező jövő század első éveiben teljesitheti a város jogos kívánságát.

A miniszter ugyanakkor ismétli azt a föltételt, amelyhez köti a debreczeni állami iparizsakiskola felállítását. Ez a közönség minél nagyobb mértékű hozzájárulása Erre az épen nem szokatlan kikötésre elvontunk készülve. Hiszen a kereskedelemügyi miniszter is ugyanazt eslelkszi, — amit előtte a földművelésügyi miniszter a gazdasági tanintézet felállításakor, a közoktatásügyi miniszter a fő-reáliskola államosításakor tettek. No de

hát ezekből a föltételekből most is majd csak lealkusunk egyet-mást.

A leirat így hangzik:

Folyó évi október hó 11-én 10457 sz. a. kelt felterjesztésére értesitem a város közönségét, hogy ismerve a város magas fokon álló értelmi és közgazdasági fejlettségét és méltányolva a város közönségének e század kezdete óta az iparos képzés érdekében hozott áldozatait, valamint az iránt minden időben tanusított meleg érdeklődését, egy a város ipari viszonyainak megfelelő ipari szakiskola létesítése iránti kérelmét kétségtelenül *jogosnak* kell elismernem.

Mindazonáltal bármennyire is óhajtánám teljesíteni a város jelzett kérését, őszinte sajnálatomra nem vagyok ez idő szerint még azon helyzetben, hogy ily intézetnek a legközelebbi jövőben való létesítését kilátásba helyezhessem, mert az iparoktatási intézményeknek minél szélesebb körben leendő kiterjesztésére irányuló törekvéseimnek határt szab a törvényhozás által rendelkezésemre bocsátható anyagi eszközök korlátolt volta, mely az e téren tárczámmal szemben sok oldalról támasztott igényeknek csak fokozatos kielégítését engedi meg.

Debreczen szab. kir. városon kívül ma az országnak több más ipari góczpontja is *kénytelen még a viszonyainak megfelelő ipari szakiskolát nélkülözni* és így az e téren felmerülő igények kielégítésénél bizonyos, a viszonyok által indolt sorrendet kell betartanom, melytől magasabb közgazdasági érdekek sérelme nélkül nem térhetek el, — bármennyire kívánatos lenne is ily eltérés egyes helyi érdekek szempontjából.

A fennforgó viszonyok tárgyilagos, mérlegelése mellett a legégetőbb szükségnek mutatkozván a *budapesti* állami ipariskola *építő ipari* szakosztályának különválasztása és a már több év óta működő *órási ipari* szakiskolának a kor mai kívánalmainak megfelelően műhelyekkel való ellátása, az 1898. évi költségvetésben ezen két intézmény létesítésére kell a törvényhozás áldozatkészségét igénybe vennem. a következő évre pedig az *igloi* és *temesvári* ipari szakiskolák létesítése van fenn tartva, mely városokkal az ez irányu tárgyalások már be is vannak fejezve.

Ezen már konkrét alakot öltött tervek megvalósítása után nem lehet melőzőnöm az ország dunántuli részeinek iparoktatási igényeit sem, melyek dacára több jelentékeny ipari emporumainak ez idő szerint semmiféle ipari szakoktatási intézettel nem bírnak s így a fent említett iparoktatási program megvalósítása után első sorban tarthatnak igényt arra, hogy ipari fejlettségükhöz mérten legalább egy — nagyobb érdekesség igényeinek megfelelő — nagyobb szabású iparoktatási intézettel láttassanak el, — mire nézve *Pécs* városával már negyedik éve vannak tárgyalások folyamatban.

Csakis ezen igények kielégítése után *leszek azon helyzetben, hogy Debreczen város jelen — kétség kívül jogos — kérelmét* bővebb megfontolás tárgyává téve a helyi viszonyok tüzetes tárgyalása után az iránt határozassak, mily irányu és mily terjedelmű intézet fog a város igényeinek leginkább megfelelni.

A város közönségének tájékoztatása *céljából* azonban már most kívánom megjegyezni, hogy tekintettel egy — a modern igényeknek megfelelő — iparoktatási intézet fenntartásából tárczámmra nézve előálló jelentékeny évi megterheletésre, — mely mérsékelt számítás mellett is évi 20000—25000 frtra tehető, — *nem nélkülözhetem az érdekelttség kellő támogatását.*

A miniszteri leirat további részében taxative felsorolja azon kívánságokat, amelyeket a tanintézet felállításánál a várossal és az ipari érdekeltségekkel szemben támaszt. Ezek után így végződik a nagy fontosságú leirat:

Ezért felhívom a város közönségét, hogy amennyiben egy ipari szakiskolának a fent jelzett időpontban leendő létesítését óhajtja, már most foglalkozzék azon kérdéssel, hogy a maga részéről mily áldozatokat volna hajlandó hozni illetve a szakiskola létesítése esetére és hozzájárulásokra számíthatnék a város és általában az érdekeltség részéről, mert az érdemleges tárgyalást csak akkor indíthatnám meg annak idején, ha addig ezen kérdésre nézve megnyugtató tájékoztatást szerezhettem.

Budapesten, 1897. nov. hó 15-én

a miniszter helyett

Vörös

államtitkár.

Színház.

Színházi műsor:

Kedden, november 23-án L. Komáromy Mariska negyedik vendégjátékául, páros bérletben: Hoffmann meséi. Offenbach nagy operettje. Szerdán, november 24-én, új bemutattással: A dolovai nábob leánya. Herczegh Ferencz kedvelt színműve. Csütörtökön, november 25-én új bemutattással: IV. Henrik. Shakspeare klasszikus színműve, a főbb szerepekben Szathmáry Árpád (Falstaff Jankó), Komjáthy (Henrik walsi herceg), Fenyéry (a király), Vidor (Percy Henrik), Fáy Flóra (Percy neje), továbbá Bartha, Püspöky, Békési, Tauay, Haday, Karacs stb. Pénteken, november 26-dikán, ötödösör, bérletszűnetben: Trilby. George du Maurier szenzációs drámája. Szombaton, november 27-én ötödösör (páratlan bérletben): A kék asszony. Louis Varney nagy sikerű operetteje. Vasárnap, nov. 28-án délután: Hamupipőke. Látványos tündérrege. Este, újdonsággal először: A regruta. Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irta Rátkay Sándor, zenéjét szerzette Várady Aladár. A fővárosban nagy sikert aratott újdonság.

* L. Komáromy Mariska mint Marjolaine.

A mi állandó vendégünk, vagy ahogy még jobban szeretjük mondani, a mi primadonnánk minden újabb felléptével újabb bámulatra ragadja közönségünket. Éppogy mint eddigi fellépteinél, tegnap este is a nézőtér minden helyét elfoglalták és elragadtatva nézték azt az ellenállhatatlanul ható bájos játékot, hallgatták azt a véghetetlen édes, a szív mélyébe behatoló gyönyörű hangot és esodálták azt a felülmúlhatlan énekművészetet. Ahogy ő a második felvonásban nyugalomra készülve vetkezik, ahogy kényes helyzetének előbb Frickellel aztán Hannibállal szemben tudomására jön, azt leírni nem lehet. Tudatos, biztos, határozott, pedánsul kiszámított az ő minden mozdulata, hol meghatóan bánatos, hol ingerlően pajzán kifejezésű szemének minden tekintete, szájának minden búbajos mosolya és mégis oly természetes, oly közvetlenül a nézőre átható mindez, hogy az igaz egyszerűség művészetét tökéletesebben elképzelni nem is lehet. Ilyen az énekművésze is. Természetesen, erőltetés nélkül, simán, egyenletesen árad ki az a kedves, csengő

hang torkából és csak akkor változik, amikor egy-egy bámulatos hosszan kitarított hanggal, vagy a koloraturájának egy-egy bravourjával remekel. Az ő éneke szöveg nélkül is értelmesen beszél, cseveg, panaszkodik, örül, sir, nevet. Az a gyönyörűség, a melyet az ő művésze a nézőnek szerez, megfizethetetlen és elfeledhetetlen.

Kitünően megállottak mellette a mieink is, Békési, Karacs, Serfőzi Zseni, Sziklay, Bartha, Szentes és az estéről estére bravouroskodó pompás kar. Hogy e szép előadások érdemében a szakavatott karmesternek Znojemszky Gyulának jelentékeny rész jut ki, abban mindenki egyetért.

Szeretett primadonnánk ma este Hoffmann meséiben játsza és éneklí a hármas női főszerepet. Holnap reggel elutazik nevelő anyja özv. Csepreghy Ferenczné kíséretében Budapestre, hogy az új asszonyka nem a „nagy művésznő“ de a „kis feleség“ legyen a jövő hét csütörtökéig, amidőn nagy örömeinkre ismét közeink hozza őt vissza a gőzkocsi.

M.—

* **A hét nevezetességei.** Szerdán a „Dolovai nábob leánya“ban a fiatal „drámai gárda“ igyekez kitenni magáért a főbb szerepekben Fáy Flórával (Vilma), Szabó Irmával (Szentirmayné) és Vidorral (Tarján főhadnagy).

Komjáthy színgazgatói komoly ambícióját szép-n illusztrálja az az intelligens törekvés, hogy a debreczeni színház színvonalának megfelelően hetenkiut átlag legalább egy klasszikus számba menő estét vesz fel műsorába. Így csütörtökön Schakspeare híres IV. Henrikje kerül színpadra, melyet kevés vidéki színpadon szoktak előadni. Nem is c-uná, mert ez a — Rakodczay által ügyesen scenirozott — nehéz színmű a legfőbb szerepére legalább is egy Szathmáry Árpád művészetét igényli, a kinek Falstaff Jankója a jó Szigeti bácsié után az elismert leghatalmasabb művészi alkotás e nemben. A hanczegő, kövér, szájhős, hazudozó, pöffeszkedő és gyáva Falstaff közmondásos alakját, a karakterében rejlő pompás humoráival Szathmáry mesterileg fogja megjátszani. — Kivüle Fáy Flóra, Kiss Irén, Fenyéry, Komjáthy, Vidor, Haday, Bartha stb. játszanak kisebb-nagyobb szerepeket.

Pénteken újból s ezuttal ötödösör és bérletszűnetben Trilbyt adják, George du Maurier óriás sikert aratott szenzációs drámáját.

Szombaton lép fel először betegsége után F. Kállay Lujza, a „Kék asszony“nak, Varney e kedves zenéjű operettejének czimszerepében, mely alkalommal ismét hallani fogjuk a kedvelt színésző szép alt hangját.

Vasárnap egy fiatal, új ember lép a debreczeni közönség elé, mint színműró. A múlt évben itt működött s kisebb komikus szerepeiben magának szerény tért igényelt fiatal vidéki színész: Rátkay Sándor — fővárosi első sikere után — hivatásos színműrónak ígérkezik. A regruta című népszínműve nem fenomenális munka ugyan, de nagy értéke a darabnak, hogy törül metszet magyaros alakjai vannak, a kik hamisítatlan zamatos népnyelven s nem egy helyen sok poézissal beszélnek. Hatásos drámai jelenései, jóízű humora, pompás dalai, melyeket Várady Aladár zenésített meg, jelentékeny sikert szereztek e népszínműnek a fővárosban s reméljük, hogy a mi kényes közönségünk is szívesen fogja üdvözölni a fiatal szerző első színpadi kísérletét. A darab főszerepeit különben F. Kállay Lujza, Fáy Flóra, Loecarekné, Kiss Irén, Haday, Békési, Rubas, Sziklay, Szentes, stb. játszik.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A német császár — demontál.

Budapest, november 23. II. Vilmos német császár budapesti látogatása alkalmával nagyon megkedvelte a magyar muzsikát és nem régiben hirtelt, hogy kormányzasi teendői mellett is ráér arra, hogy egy magyar motívum nagyobb zenedarabot irt. Rögtön akadt is egy budapesti zeneműkereskedő, aki átírt a berlini főudvarmesteri hivatalnak: engedjék meg, hogy magyar részről is adhassa ki a német császár magyaros zenedarabját. Lucamos a berlini kabinetiroda főnöke, mint válaszképen kijelenti, hogy a császár semmiféle zeneművön nem dolgozik.

Felfüggesztett községi jegyző.

Budapest, nov. 22. Kokmos Ödönt, Duna-Bogdány (Pest m.) község jegyzőjét nagymérvű hivatali mulasztások, szabály és törvényellenes eljárások miatt, állásától felfüggesztették.

Berzeviczy Pozsonyban.

Budapest, november 23. Berzeviczy Albert tegnap a Toldy-körben rendkívül sikerült felolvasást tartott olaszországi utazásáról. A felolvasás után lakoma volt, melyen Pozsony színe-java részt vett. A képviselőház alelnökét és szintén jelen volt néjét a közönség a legszívélyesebb ovációkban részesítette.

Magyarország kivitele.

Budapest, november 23. Mint értesülünk, a keresked. miniszter legközelebb föllosztatja a keresk. muzeummal kapcsolatosan működő kiviteli kérdésekre felügyelő bizottságot, illetőleg azt teljesen újja szervezi. Az új bizottságban az összes iparos és kereskedelmi testületek (a vidékiek is) képviselve lesznek, úgy hogy a bizottságot eddiginél sokkal erőteljesebben és hathatósabban fogja Magyarország kivitelét előmozdítani, mint a hogy azt eddig tehetette.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Göthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfeltek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Zóna-mészárszék helyisége Csapó-utca Slezák-féle ház, a gyógyszerár mellett, továbbá a kenyérbizottság a Szikszai-féle házban. Beiratkozhatni a székhelyiségekben, továbbá a D. E. és R. U. szerkesztőségében és Thót Lászlónál Csapó-utca 319. A jelentkezés legcélszerűbben levelezőlap útján történhetik.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknel
Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon
d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva
van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kere-
seteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz
kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék
megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában
Nyitva van minden szerdán és szombaton
d. e. 11—12 óráig.

Simonffy Imréné.

A polgármesterünk családját sujtó gyász esetét szinte részvétellel tölti el az egész polgárság szívét, mely sok gyöngéd figyelemmel igyekszik enyhíteni a hűséges, szerető hitestárs elvesztése felett kesergő bánatot. Kossuth-utcán, ahol a halottasház fekszik s amelyen a gyászmenet ma délután végigvonult, — számos házon fekete zászló leng. A gyászoló családnál a tisztviselők, jó barátok, — városunk köz- és társadalmi életének kitünőségei, részint személyesen, részint levélben tömegesen fejezték ki részvételüket. Az elsők közt voltak, akik kondoleáltak gr. *Degenfeld József* főispán, ker. főgondnok, *Kiss Áron* ev. ref. püspök, tegnap délből jött *Wolafka Nándor* r. kath. püspök plebános. A 39. gyalogezred tisztikara nevében *Suvich* ezredes, a 7. huszárezred tisztikara részéről *Hirsch* százados kondoleáltak. *Suvich* ezredes a parancsnoksága alatt lévő csapatok részvétét az által is kifejezni kívánta, hogy az ezred zenekarát a temetésre kirendelte. Ma d. e. a debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma nevében tekintélyes küldöttség jelent meg a gyászoló főgondnoknál *Simonffy Imréné*nél. E küldöttség tagjai voltak: *Kiss Áron* püspök vezetése mellett *Némethy Lajos*, *Kiss Albert* lelkészek, (*Dicsőfi József* levélben kondoleált), *Puky Gyula*, dr. *Medve Kálmán*, *Szinay Gyula*, dr. *Kovács Sándor*, *Kertész János*, *Somogyi Pál*, stb. presbiterek. A kollégium részvétét pedig *Sass Béla*, *Kovács Lajos*, *Dóczy Imre* igazgatókból és a dékánokból álló küldöttség tolmácsolta a főiskola helyi gondnoka előtt. Számos távirat érkezett vidékről. A közönség tegnap és ma folyton sűrű tömegekben látogatta az egyszerű feketével bevont, délszaki növényektől környezett ravatalt, melynek lépcsőzeténél a temetkezési vállalat két embere állott őrt. A koporsó üvegfedelét a megboldogult kedvenc virágaiból font két óriási koszorú takarta el. Egyiknek fekete selyem szalagján az a felírás: „*Felejthetetlen kedves nőmnek — bánatos férjed*“ — a másikén: „*A felejthetetlen édes jó anyának — bánatos fia*.“ A ravatalra voltak elhelyezve Debreczen város közönségének kék-sárga szalagu és a városi tisztikarnak fekete szalagu pompás koszorúi. Koszorukat már ma délelőtt sokan küldöttek: így a debreczeni jótékony nőegylet, az izr. nőegylet, a 39. gyalogezred és a 3. honvéd gyalogezred tisztikarai, a városi nyomda személyzete, a városi díjnokok, a kölcsönös segítő egyesület, *Simonffy Emil*, *Sárváry Ferenczné*, *Veesey Zoltánné*, a *Stahl*-család, *K. Szalay Béla*,

Darvas Izidor, *Molnár Albert* és neje, *Végh Gyula* stb. stb. Délből lezárták a koporsót és levitték az udvarra, ahol ma d. u. 2 órakor kezdődött a megboldogult urnó kihűlt teteme felett a végtiszteséségtétel.

A temetés Debreczen város közönségének óriási részvéte mellett ment végbe. A *Simonffy*ak iránt való nagy szeretet nyilatkozott meg az impozáns temetésnél, amelyhez hasonló ritkán látni nálunk. A halottas ház udvara és az előtte elvonuló utca a gyászoló közönség nagy tömegétől feketélt. A társadalom minden rétege, az egyházi, polgári és katonai hatóságok mindegyike képviselve volt. Ott láttuk *Kiss Áron* püspököt, a ref. lelkészi karral, dr. *Wolafka Nándor* r. kath. püspök plebánost, *Materny Lajos* ág. ev. lelkészt, *Krausz Vilmos* főrabbit; a városi és vármegyei tisztikarát gr. *Degenfeld József* főispán, *Rásó Gyula* alispán, *Komlóssy Arthur* főjegyző vezetése mellett; a kir. táblát *Puky Gyulával*, *Szell Farkassal*, az üzletvezetőséget, *Dobieczky Sándorral*, a helyőrség tisztikarát, a kollégium tanárait, a kegyesrendieket, a többi tanintézeteket, a ref. presbiteriumot, a városi biz. tagokat; a közélet csaknem valamennyi ismert vezető férfját, és diszes nagy hölgyközönséget. A gyászszertartást a városi dalegylet nyitotta meg: „Mért oly borús?“ kezdetű gyászenekkel, mire a tanítóképezdei ifjuság *Szell István* kántor vezetése mellett „A fájdalom éles nyilai“ kezdetű halotti éneket énekelte az udvarra kitett koporsó felett. Most megindult a széles Kossuth-utczát betöltő gyászmenet a kistemplom felé. A menetet a 39. gyalogezred zenekara nyitotta meg, a mely gyászzindulót játszott, azután a két kántus, a koszorukat vivő kocsis és a hat lovas gyászhintó haladt. — Ezt a gyászoló család tagjai, a városi tisztikar, a 39. gyalogezred, a 3. honvéd gyalogezred, a 2. honvédhuszárezred, a 7. Vilmos huszárezred tisztjei, a különböző testületek s végül a helyőrség altisztjei követték. A templomban adalegylet éneke és a gyülekezet által énekelt XC. zsoltár után *K. Tóth Kálmán* tartott könyvre falkasztó, szép imát és orációit. A halottat a Kossuth-utcai sarkertbe vitték, a hol ideiglenes sírboltba helyezték, miután a család jövő tavasszal diszes sírboltot építtet s ott helyezik örök nyugalomra. Aldás emlékére!

— **Zeneakadémiai hangverseny.** *Szotyori Nagy Károly* zeneakadémiájában a 2. dik akadémiai hangverseny nov. hó 26-án, pénteken délután 5 órakor lesz. Rendezi: *Szotyori Nagy Károly* igazgató. Közreműködők: *P. Nagy Zoltán* akad. tanár, *Tóth Árpád* akad. tanár, *Friedman Samu* akad. tanár, *Asbóth Vilma* akad. tanárnő, *Juhász Ilona* opera énekesnő és *Friedmann Samuné*, *Südfeld Paula*. Műsor legközelebb. A meghívó belépő jegyül használandó.

— **Marosmenti emlék.** Erdélynek legszébb, több mint száz kilométer hosszú völgyét, a marosmenti borszéki utat a mult esztendő valahogy elfeledte milleniumi emléktáblával jelölni meg. Pedig ez az ut nemesak hogy tele van szébbnél-szebb helyekkel, de hazánk

ezredéves történetében bizonyára nem egyszer játszott fontos főszerepet. — Nyilatán mindjárt a vécsi és görgény-szentimrei régi Rákóczy várak állanak őrt. Alkotta Isten az egészet mindenkorra gyönyörűséges panorámák völgyévé, s tette a történet hadak utjává nem egyszer. Ezt a völgyet akarják valamelyik erre legalkalmasabb pontján a főntebb jelzett emléktáblával látni el. Erre nézve felkérjük a hazafias közönség segítségét, a költségekhez való szives hozzájárulásra. Az előkészítő bizottság: *Szász Domokos*, *Br. Kemény Kálmán*, *Mikó Árpád* elnökökből és 60 tagu bizottságból áll. Az adományok *Fáy Andor* kir. közjegyzőhöz *Szász-Régenbe* küldendők.

— **Öngyilkos fiatal asszony.** Tegnap este fél hat órakor a *Meszena-utca* 587. sz. ház esőndjét egy lövés zaja zavarta meg. A lövésre az udvarbeliek, sőt a szomszédok is összecsoportosultak s arra felé tartottak, honnan a lövés zaját hallani vélték. A lövés *Szekeres Jánosné* sz. *Balázs Etelka* lakosztályából hallatszott. Mikor a házbéliek oda értek, már akkor a *Szekeresné* eselédje *Lovas Zsófi* jajgatva futott ki a szobából, hogy asszonya meglőtte magát. A lakosztály urnója a pamplagon feküdt, melléből ömlött a vér, de még élt. A rendőrség részéről a helyszínen megjelentek *Nagy Imre* és dr. *Balkányi Ede* ker. orvos, de már ők csak a beállott halált konstatahették. Teljesen fel volt öltözve házi ruhába. Feje kissé alányatlott, míg jobb keze lecsüngött s közvetlen e mellett a földön hevert egy 9. mm. revolver. Melle körül nagy vértócsa volt. *Nagy Imre* p. biztos átkutatta a szekrényeket, asztalt, de levelet vagy mást, amiből a tett okára következtetni lehetne, nem talált. *Szekeres Jánosné* sz. *Balázs Etel* gyöngyösi születésű s illetőségű, 25 éves, róm. kath., feltűnő szép, szőke haju nő volt. A *Meszena-utcai* házban egy hivatalnokkal lakott együtt. — Ezelőtt négy évvel került Debreczenbe azzal a hivatalnokkal, kivel jelenleg is törvénytelen házasságban élt, férjét *Szekeres Jánost*, kitől még ma sincs törvényesen elválasztva — elhagyva. Sem eselédje, sem a házbéliek nem is sejtik, miért vált meg az élettől a fiatal, szép asszony. *Nagy Imre* biztos a revolvért, melyben még egy volt s az asztalon talált többi, mintegy 20 darab töltényt magához vette. Egy kis papírszelet is volt az asztalon, melyben azt írja, hogy gyűrűi hol vannak. Mást nem irt. Az öngyilkos fiatal asszony hulláját nem szállították ki a kórházba, lakásán hagyták, onnan fogják temetni.

— **A gyermekek réme.** A vörheny és a kanyaró gyermekpusztító járványa az utóbbi napokban nagyobb arányokat öltött. Megnyugtató azonban, hogy a számos megbetegedés nagyrészt jó lefolyású és ritka esetben jár halállal. A hatóság minden óvintézkedést megtesz és így egyelőre az elemi iskolák bezáratásának szüksége nem forog fenn.

— **Ruhakiosztás az izr. iskolában.** Lélekemelő ünnepélyes aktus folyt le tegnap d. e. a helybeli izr. iskolában. Hatvanhárom szegénysorsu iskolás gyermeket ruháztak fel téli ruhában tetőtől-talpig. Az ünnepélyes aktusra megjelent dr. *Popper Mór* iskolaszéki elnök, dr. *Popper Alajosné*, *Darvas*

Izidorné urnök, Darvas Izidor p'ntáros, dr. Altman Ignác, Weisz Sándor, Drucker Mór, Kohn Adolf, Hochfeld-r Jakab iskolaszéki tagok, a tantestület stb. Dr. Popper Mór, szép szavakban mondott köszönetet Darvas Izidor iskolaszéki pénztárosnak ama kiváló buzgalmaért, amelyvel évről évre gondoskodik a szegény iskolás gyermekek felruházásáról. Kuthi Zsigmond igazgatótanító halás köszönetet mond Darvas Izidornak apostolokodásáért a melyet kifejt minden évben, összegyűjvén a szükséges alapot, hogy az iskolába járó szegénytanulókat elláthassa téli ruhával. Egyben halára, szorgalomra, jó magaviseletre serkentette a gyermekeket, hogy szorgalmuk és jó magaviseletük által tegyék magukat érdemessé a jótékonyagra. Dr. Popper Alajosné urnő a nőegylet nevében kijelenti, hogy már legközelebb megnyitja a népkonyhát a szegény tanulók részére.

— **Ápolónői tanulók felvétele.** A magyar vörös-kereszt egyeslet 1898. évi január hó elején új betegápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébet-kórházban. A betöltendő 9 helyre pályázhat minden feddhetlen előéletű nő 20—40 életév között, ki erkölcsi jobb meggyőződésből hivatásszerűleg kíván az ápolónői életpályára lépni. A kérvények a szükséges okmányokkal felszerelve legkésőbb folyó évi december hó 15-ig terjesztendők be a magyar vörös-kereszt egyeslet igazgatóságához (IV. kecskeméti utca 5.) hol a közelebbi feltevélek is megtudhatók. A folyamodványhoz melléklendők: a) Keresztlevel, illetőleg anyakönyvi kivonat; b) ha az illető férjzett, vagy kiskorú, beleegyezése a férjnek, szülőknek, vagy gyámnak; c) erkölcsi bizonyítvány, mely a vidéken az illető lelkészi hivataltól, nagyobb városokban az illetékes hatóság által is kiállítandó; d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül is beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír; e) hatósági bizonyítvány folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; f) egészségi és himlőoltási bizonyítvány.

— **Levelező-lap gyűjtők egyesülete.** Sok mindenféle szenvedélye van némely embernek s bizonyára mindenkinek élénk emlékezetében van az az vigjátéki alak, akit régiséggyűjtési szenvedélye nem egyszer hoz kacagatóan komikus helyzetekbe. A bélyeggyűjtést most a képes levelező lapok gyűjtése követi. Mert igen fontos dolog az, hogy az ember egy rakás olyan elhasznált, vagy elnem használt levelező laphoz jusson, amelyen ott láthatjuk a bécsi ring-színház égisét, meg a Niagara vizesést, Tátrafüred látképét, vagy egy Hortobágy pusztai csendéletet. Ilyen levelező lapok nélkül nem ér az élet egz hajító fát sem. Hát, azok, akiknek legfőbb vágyuk, hogy legalább is egy láda ilyen mindenféle levelező-lapjuk, mielőtt bucsut mondanának ettől az árnyék világtól s értesíti Szent-Péter az érkezőket, hogy a vasutnál kocsiával várja-e, vagy a nélkül, bizonyára nagy örömmel fogadják a hirt, hogy Bécsben, az obstrukció hazájában most egy nemzetközi egyesület alakult a képes levelező lap gyűjtők számára. Beléphet bárki az egyesületbe, tekintet nélkül nemre, korra, nemzetiségre, beléphetnek büntetett és büntetlen előéletűek, csak lefizessék az évi 2 frt díjat. A világ összes nagyobb városaiban, így egyelőre *Budapest* is consulatások lesznek. Ezek közvetítik a levelezőlapok kicserélését, mert ez lesz az egyesület főcélja. Azonkívül ad ki az egyesület szaklapot s pályadíjat tűz ki ünnepi alkalmakra kiadott művészileg kiállított leve-

lezőlapokra. A levelezésben egyelőre a francia, angol és a német nyelv lelt elfogadva. Az egyesület irodája Bécsben van (Maria Theresiastrasse Nro. 10.) Talpra képes levelezőlapokat gyűjtő magyar, itt az idő, most vagy soha.

x **Az elismerő levelek** ezreivel lenne bizonyítható a párisi Dr. Boiton Injectio orientalis kitűnő és pótolhatatlan hatása, de persze az e fajta elismerő levelek nem a nyilvánosság elé valók s így nem is közölhetők.

Hazafias ünnepek az iskolákban.

— A közoktatásügyi miniszter rendelete. —
Debreczen, nov. 22.

Wlassics Gyula kultuszminiszter egy oly üdvös, mint dieséretre méltó körrendeletet adott most ki, arra buzdítván ebben igen helyesen az iskolafenntartó hatóságokat és tanítókat, hogy *minél sűrűbben rendezzenek az iskolákban hazafias ünnepeket*, hogy a gyermek ez által minél hamarabb tanulja meg szeretni hazáját és nemzetét. Az igazán költői stylusban megírt körrendelet — mely tegnap dr. Csánky Viktor hajdumegyei kir. tanfelügyelőhöz is megérkezett — így hangzik:

Valamennyi királyi tanfelügyelőségnek!

Nemzetünk általában diesőséges, sokszor azonban nehéz zivatarokkal támadott ezredéves fennállása azon megdönthetetlen igazságot tárja elénk, hogy „hullámtól vert sziget“-ként való fennmaradását lakosai lángoló hazaszeretetének, a nemzeti eszméhez való szívós ragaszkodásának köszönhetette s ez uton léphetett be „teljes joggal“ a nyugoti nagy nemzetek társaságába.

Most, amidőn az ezredéves forduló magasztos és kegyeletes ünnepei lejajlottak s beléptünk a második évezredbe, kétszeresen meg kell fontolnunk az első évezred tanulságait; számot kell vetnünk azzal, hogy nemzetünk ma már azon a széles talapzaton áll, melyet az alkotmány sáncaiba befogadott egész nemzet képez.

Szükséges ez okból, hogy a hazaszeretetnek, a nemzeti összeforradás tűzének olthatatlan lángja az egész nemzetet körül fogja.

Ennek a lángnak ápolása, folytonos élesztése, általánosítása csakis úgy lehetséges, ha már a zsenge gyermek ráneveltetik a nemzeti összetartásra, ha valamennyinek tudatába megy át, hogy mindnyájan ugyanegy anyának, szeretett hazának gyermekei vagyunk, — mert a későbbi korban vissza vissza csendülő ifjúkori érzelem a leghatalmasabb élesztőjévé fog válni a felnöttek hazafias érzelmeinek is.

E láng élesztésére nagyon fontos alkalmat találunk abban, ha az iskolák ifjúsága a szent korona, az ország czimere, színe és zászlója, mint a magyar nemzeti eszme és összetartás jelvényeinek beható ismereteire egy oktattatik, hogy azokban ne csupán a diszt lássa, de irántuk kegyeletes, hódoló tiszteletet érezve, bennük magát a nemzetet megszeresse.

Ez okból szükségesnek találtam a királyi Tanfelügyelőség figyelmét felhívni arra, hogy a tankerülete területén levő állami, államilag segélyezett községi és községi elemi nép-, polgári-, alsófokú kereskedelmi és iparostanonczi iskolákban évenként tartani szokott iskolai ünnepeknek a jelzett hazafias irányban való rendezése iránt intézkedjék.

Megjegyezni kívánom, hogy az iskola-

helyi felügyelő testületeinek, gondnokságoknak, iskolaszékeknek, felügyelő bizottságoknak érintetlenül kívánom ugyan hagyni abbéli jogukat, hogy a tartandó hazafias iskolai ünnepek napját a helyi viszonyok szerint maguk állapítsák meg, mindazonáltal kifejezem, hogy az ünnepek napjául, ott, ahol a teljes 10 havi szorgalomidő be van tartva, legcélszerűbbnek látnám minden év *junius hó 8-án*, mint Ő Felsége megkoronáztatásának évfordulóját kijelölni, ellenben a 10 hónál rövidebb szorgalmi idővel bíró iskoláknál akár október hó 4-ike, mint Ő Felsége nevenapja, akár pedig május hó 3-ika, mint az ezredévi ünnep hivatalos kezdetének fordulója volna kijelölendő.

Hogy ezen hazafias ünnepek az óhajtott hatást előidézhessek, szükségesnek találtam arra nézve tájékoztató programot nyújtani s e célból az Ujváry Béla a „Néptanítók Lapja“ szerkesztője által összeállított, általa alkalmasnak talált és elfogadott „Ünnepi füzet“-ből (mely a Néptanítók Lapja szerkesztőségénél darabonként 10 krért rendelhető meg) . . . példányt oly felhívással küldök a királyi tanfelügyelőséghez, hogy azokat a vezetése alatt álló tankerület jelzett iskolái között szétszétva, az iskolai ünnepek rendezésére nézve kiadandó intézkedése másolatát mutassa be.

Budapest, 1897. okt. hó 28-án.

Wlassics Gyula, s. k.

Irodalom — Művészet.

A magyar szabadságharcz képes bibliája.

Most vasárnap jelent meg Jókai, Bródy és Rákosi 1848-ának második füzet, mely nélkül folytatása az elsőnek. A mű immár elhagyja az előkészítő események és alakok tárgyalását s a forradalom történetének forró levegőjében él. Wesselényi két arcképe után Kossuth követte választatásának képe következik, azután az európai forradalmak sorsa, a mint Párisból kiindulva felénk hűmpölyög. Látjuk a felbőszült nép rohamát a Palais Royalra, a boulevardi táborozást, a nép dühöngését a trónteremben, a mint tépdesik, czibálják a trón kárpitját s a falak szőnyegét. Azután Lamartine és Hugó Viktor medaillon képe ötlük szemünkbe, mindkettő a híres Augers reliefje után készült. Látjuk a francziák megújult alkotmányának, a köztársaság kikiáltásának fényes ünnepét, meg a magyarok küldöttségét, a mint a párisi új kormány tagjait üdvözlök.

Azután látjuk a mint a forradalom világrendítő körutjára indul, átszáll az Apennineneken, s Garibaldi lobogóját lengeti lehelletével. Majd Bécsbe repül s népszónokok ajkán, fegyverek dörejében hirdeti a „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség“ diadalát. Látjuk a pozsonyi országgyűlési ifjuság bevonulását a szabadságért küzdő Bécs ódon falai közé, s a magyar országgyűlés küldöttségének tagjait a nemzetek testvéresülésének ünnepén. Kossuthnak híres bécsi szereplésében nincs egyetlen mozzanat, melyről képet ne látnánk itten.

Felbuzog a vérünk, ha ezekre a fényes jelenetekre gondolunk! Kossuth akkor meghódította Bécsét!

Az 1848, melyben 1200 kép lesz, mindösszesen 30, egyenként 30 kros füzetekben jelenik meg. Tehát az egész munka ára semmi körülmények között nem lesz több 9.— frtnál. Erre kötelezte magát a kiadó: a „Révai Testvérek Irod. Int. R. T.“ Az egyes füzetek kaphatók a helybeli könyvkereskedésekben.

* Nagy verseny fejlődik ki manapság a fővárosi napilapok közt: szellemi és anyagi erők érdekes versenye. Bátran fölveszi a versenyt az olyan lap, mint a Pesti Hirlap, mely immár huszadik éve szolgálja a magyar középosztályt és a magyar nép érdekeit. A Pesti Hirlap oly irói gárdát egyesít maga körül, melyhez hasonlóval egy más lap sem dicsekedhetik. Elég legyen csak felemlíteni: Kenedi Géza (Quintus), ifj. Ábrányi Kornél, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Murai Károly, Tóth Béla, Kozma Andor (Koboz), Kóbor Tamás, Tömörkényi István, Ágai Adolf (Porzó), Gerő Ödön, Bede Jób, Vázsonyi Vilmos, Kálnay László, Krudy Gyula stb., stb., elsőrendű publicisták, tárcza- és humoros karcolatírók neveit. Nincs továbbá ma egyetlen oly lap sem, mely anyai kedvezményben részesítene olvasóközönségét. Minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg karácsonyi ajándékul a Pesti Hirlap nagy képes napárát, a Párisi Divat ezimű, hetenkint megjelenő, pompás képekkel illusztrált divatlapot pedig kedvezményes áron (negyedévre 1 frt) rendelheti meg. Maga a Pesti Hirlap is, bár ma kétségtelenül a legbővebb tartalmu lap (naponként 20-24, vasárnapokon 32-40 oldal szöveggel jelenik meg) negyedévre csak 3 frt 50 kr, egy óra pedig 1 frt 20 kr, mely összeg a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, V. Váci-körút 78. szám) czimzendő.

Vegyes.

(Leánykerés Hollandiában.) A tisztaság mintacsorgában a nép szokásai és erkölcsi is megőrizték ősi egyszerűségüket és tisztaságukat. Igen érdekesek a holland parasztok lakodalmas szokásai. A november hónap a fiatalság legjelentőségtebb hónapja Hollandiában, a melyre eladó leányok aggodás és remény között gondolnak. A nevezetes hónap négy vasárnapjának fontos rendeltetéséhez képest külön nevet adtak. Az első a választás, második a határozás, a harmadik a megbízás- és a negyedik az eljegyzés vasárnapja. A választás vasárnapját megelőző esütörtökön nagy népünnepélyt tartanak minden helységben, a nép aprajánagyja ünneplőbe öltözik, piacokon a kórhinták, komédiások és mézeskalácsosok ütnek tanyát, a tánczhelyeken pedig vigan tánczolnak a fiatal házaspárok. A legényeknek és leányoknak ilyenkor nem illik tánczolni csak néma szemléltői lehetnek a mások mulatozásának. Az első vasárnapon a választás nagy napján a délelőtti istentisztelet után a legények és leányok külön sorban sétálnak az utca ellenkező oldalán. A két nembeli ifjuság egymásra bámészkodva halad utca-hosszszat fel-le s e közben ki-ki kiválasztja a maga párját. Hogy a szívek találkoztak-e, azt a következő vasárnap, — a határozás napja — mutatják meg. Ha ugyanis a leány barátságosan viszonyozza a legény köszönetét, akkor már a délutáni összejövetelnél beszélgethetnek egymással, sőt kis táncz is meg van engedve a boldog fiataloknak. A harmadik vasárnap a megbízás napja, melyen a házasság prózai ügyeit, a szülők beleegyezését és a hozomány kérdését intézik el. A negyedik vasárnapon tartják az eljegyzést, a midőn végre a szerető szíveket elválasztó rideg korlátozások megszűnnek.

(A gyermekszobából.) Mariska a játékbolt kirakata előtt:
— Látod mamám, én ezt a babát veuném meg neked, ha te az én lányom volnál.
Pistikát le akarják fektetni, de előbb imádkoznia kell.

— Holnap itt lesz-e az istenke?
— Itt hát, miért?
— Akkor várnék holnapig az imádkozással.

(Egyről másról.) A királyi konyhából. A bécsi szakácskiállításnak kétségtelenül legérdekesebb része lesz a pavillon, mely az uralkodó konyháját fogja bemutatni. Sőt a közönség nem lesz kénytelen csak a nézésre szorítkozni, hanem módjában lesz megízletni is ugy a borokat, melyek a király pinczéjéből kerültek oda, valamint az udvari konyha néhány speciális készítményét, melyeket ezerszámba fognak árulni jótékonycéllal. Tudvalevő, hogy a király mily egyszerű életmódot folytat. A nap reggel öt órakor kezdődik, mikor az uralkodó reggelizik. Reggeije egy csésze kávé és egy kis hideg sült. Ettől fogva déli 12 óráig, tehát 7 órán át mitsem eszik a király, hanem déiben villásreggelizik. A villásreggeli: leves és sült hus. Három órakor délután szolgálják fel az ebédet. Ez rendszerint hat fogásból áll: leves, hal, két sült, tészta és desszert. Sörön kívül minden ételhez más-más bor van elkészítve, de a király az egész ebéd alatt csak egy féle bort iszik. Sörből egy félliter barna bajor sört szokott meginni. Ebéd után már nem következik semmi étkezés sem. A király nem eszik vacsorát, még ha színházba megy sem és esti 9 órakor aludni tér. — *Negyedmillió a személyn.* Hogy London milyen óriás nagy város, arról fogalmat ad a városi hatóságnak minap kiadott jelentése, mely szerint egy év leforgása alatt az utca-seprők a következő talált tárgyakat hordták egy rakásra: aranyat, ezüstöt és rezet hatvanegyezer forint értékben, ezeröttszáz forintot érő csekket, huszonnégyezer forintot bankjegyekben, hatvanezer forint áru vasuti részvényt, hatvannyolc női aranyórát, hét férfiorát, kétszázötvenkét gyűrűt, százharmincznégy medaillont, hatvanzátszennyelezer karpereczet, hat fogsort, tizennyolcezer arczképet és kilenczvennyolcezer színházi messzelátót. Ezeket a tárgyakat egy esztendőn belül az igazolt tulajdonosok átvehetik. Ezekon kívül a személynben fölhalmozódott papírosból nyolcezer forint, bőrből hatszáz forint, üvegcserepekből ezernyolczvan frt, rongyokból pedig kétezer forint került a város pénztárába. — *Andriét nem találják.* Tomsöböl jelenti egy távirat, hogy a Sören Krömer vezetése alatt november ötödikén a „Viktor” hajón a Spitzbergákra indult expedició, amelynek az volt a rendeltetése, hogy a jégfjordokban hallott segélykiáltások dolgát felderítse, visszatér. Az expedició semmit sem látott, sem hallott, amiből emberek ott tartózkodására lehetne következtetni. — *Bosnyák főpapok.* Bosznia-Hercegovina episkopátusát tudvalevőleg az állam fizeti, a római katolikus, az óhitű és a mohamedán főpapokat. Az okkupált tartományok közigazgatásának jövő évi költségvetése szerint e javadalmazások a következők: a szerajevói katolikus érsek javadalma 8000 frt, négy kanonoké két két ezer forint. A mosztári püspök 6000 forintot kap, a banjalukai vikárius ötezer forintot. — Az óhitű egyház főpapjai és személyzetük valamivel többbe kerülnek a közigazgatásnak. A szerajevometropolitának maga 8300 frtnyi javadalmat kap, hivatalának költségei pedig 11,700 frtra ragnak. A lakásának bére 1200 frtot tesz ki, a négy ó hitű tanácsos javadalma 5800 forint. A dolna-tuzlai metropolita már csak 6000 frtot kap, a mosztári metropolita 6000 frtnyi javadalomban részesül. Körülbelül ugyanakkorak a mohamedán egyház állami javadalmai. A reis-el-ulema, az ulemék feje 8000 forintot kap az államtól, a medzsizs el-ulema négy tagja két-két ezer frtnyi fizetést huznak, nyolcezer mufti pedig 7300 frtot kap.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv. társaság” közlése. 1897. nov. hó 23-án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	122.10	122.60
„ vasuti beruházásiköt. 4 1/2%.	—	121.25	122.—
„ koronajáradék 4%.	—	99.90	100.40
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	—	101.25	102.—
Oszt. aranyjáradék 4%.	—	123.—	123.50
Egységes államkötvény 4 1/2%.	—	102.25	102.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	139.—	140.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	388.—	388.50
Oszt. hitelbank részvény	—	355.40	355.60
Magyaripar-éskeresk. bank r.	—	101.50	102.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	123.—	124.—
„ 3%-os	102.50	103.50
Oszt. földhitel sorsjegy 3%-os	119.25	120.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	9.50	10.—
Oszt. „	—	19.50
Olasz „	—	11.50
Bazilika sorsjegy	—	6.80
Jó-sziv „	—	3.80

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.70
20 markás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.51	9.54
1 Sovereigns	—	—	11.93	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. nov. 22-én.

Buzát ma jól kínáltak, a kereslet jó volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 18,000 mm. 5-10 krral drágább áron. Egyébb gabonaneműekben gyöngye volt a forgalom változatlan áron. Rozs szilárd a néhány krral drágább lett.

Eladatott:

Buza. Tiszav.: 100 mm. 77 kg. 13.10 frton, 100 mm. 76 kg. 12.95 frton, 100 mm. 75.6 kg. 12.95 frton mind három óra.
Zab: 6.37-6.60.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd, a forgalom gyöngye volt, s az árak emelkedtek.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza márcz.—apr.	1897	12.09	—12.21
Rozs márcz.—apr.-ra	1897	8.83	— 8.85
Tengeri máj.—jun.-ra	1898	5.58	— 5.60
„ novemberre	1897	5.05	— 5.15
Zab márcz.—apr.-ra	1897	6.54	— 6.56

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	1897	12.08	—12.09
Rozs „	1897	8.84	— 8.85
Zab „	1897	6.53	— 6.54
Tengeri máj.—jun.	1898	5.57	— 5.58
„ novemberre	1897	5.10	—
Repeze jan.—febr.-ra	1897	—	—

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 53. Páros bérlet 42. szám.

Ma kedden, 1897. évi november 23-án

L. Komáromy Mariska harmadik vendéjátékául

Hoffmann meséi.

Regényes operette 4 felvonásban. Zenéjét szerzette Offenbach J.

Holnap szerdán, 1897. november hó 24-én új betatulással:

A dolovai nábob leánya.

Herzog Ferencz színműve.

